

DE "SOCIÉTÉ LITTÉRAIRE"

door Jean-Marie BEKAERT

Ruim 200 jaar terug op 1 mei 1787, naar de statuten op 13 mei 1787, werd de Société Littéraire te Oostende opgericht (1). De bescheiden van de vereniging waren net zo zeldzaam als moeilijk terug te vinden. Schaarse documenten en een praktisch onbestaand archief bemoeilijkten het opzoekwerk om het reilen en zeilen van de Cercle Littéraire in beeld te krijgen.

Tot in 1789 zou België onder Oostenrijks bewind blijven. Hierbij waren wij opeenvolgend onder het bewind van KAREL VI (1713-1740), van MARIA THERESIA (1740-1780) en JOZEF II (1780-1789). Vanaf 1764 deelde JOZEF II de macht met zijn moeder MARIA THERESIA. Meteen koesterde hij het plan zijn rijk rechtstreeks met de Noordzee te verbinden. Pas toen hij alleen regeerde, na het overlijden van zijn moeder in 1780, kon hij zijn plan tot uitvoering brengen. Daar de Schelde afgegrendeld was (vergrendeld in 1648, sluiting bevestigd in 1715), kwam de Oostendse haven voor als de beste wisseloplossing voor de realisatie van dit project.

Niet verwonderlijk dat, in 1781 reeds, kort na zijn aanstelling, Keizer JOZEF II Oostende bezocht. Dit verblijf, van 11 tot 13 juni 1781, werd van de grootste betekenis voor onze stad, haven en regio. Pas twee dagen na dit bezoek, op 15 juni 1781, verscheen reeds het decreet dat van Oostende een "Vrijhaven" maakte. Dit document droeg de datum van 11 juni 1781, dag waarop JOZEF II zijn intrede in Oostende deed. Drie maanden later, op 13 oktober 1781, vaardigde JOZEF II het Tolerantie Edict uit. Het Edict schonk eenieder voortaan de vrijheid van gedachte en van geloofsbelijdenis.

12 september 1784 wordt beschouwd als de officiële datum van oprichting van de Oostendse loge "la loge des trois niveaux établies à l'Orient d'Ostende" met het Frans als voertaal. Het was een kleine loge die in 1786 28 leden telde, een internationaal karakter en een overwegend rooms katholieke signatuur had (1a).

Religieuze of politieke discussies hoorden niet tot hun tempelactiviteiten. Banketten werden er wel gehouden en men concentreerde zich op liefdadigheidswerken. Bij de centralisatiepolitiek van JOZEF II werd het Oostends atelier in december 1786 gesloten.

Naar de lijst van de stichters-intekenaars van de Litteraire Kring waren slechts drie logeleden bij deze stichting betrokken : BAYARD, François DE BAL en Jean-Balthazar DE NEVE. Wat niet belette dat de loge in 1793-1794 er de leidinggevende en de grootste groep vormde (2).

Oostende was een stad waar in kringen van de hoge burgerij de nieuwe ideeën van de Verlichting waren doorgedrongen. Vanaf 1 of 13 mei 1787, naar gelang de bronnen, gingen de intellectuelen in de Cercle Littéraire debatteren over de nieuwe gedachtenstromingen, over moderne wetenschap en techniek (3). Talloze discussies nopens de Franse Revolutie en haar gevolgen animeerden de samenkomsten van de vereniging. In menige bibliotheek, zoals deze van J.B. DE NEVE, waren werken te vinden van VOLTAIRE, ROUSSEAU en DE MONTESQUIEU (4). Het doorsnee lid echter, kwam hier eenvoudig de krant lezen.

De vergaderingen werden gehouden in een groot lokaal behorende aan "Het Groot Caffé-huys" in de Aepe-straet op nr. 1. Pieter SALZGEBER, Zwitser van herkomst, was er waard en bewoner. Het "Groot Café" vormde de hoek van de "Aepe- met de Comediestraete". Heden, in 2000, bezet de Bacob Bank cv. er het gelijkvloers, met als adres : Brabantstraat, nr. 2 (5).

Anno 1787 werd de stad bestuurd door "De Wet der Stad en Port van Oostende". Dit orgaan behelsde de burgemeester ridder Thomas RAY, de schepenen Jean Baptiste HOYS, Petrus LOHR, Andries VAN ISEGHEM, Constantin CLAYES, Petrus DE CUYPER, Petrus VAN BERBLOCK en Jacobus DE KNUYT. Petrus VAN BERBLOCK beheerde tevens de financiën en Arnold DE GRYSERRE was Raads Pensionaris (6).

De stichtende-intekenaars van de Cercle Littéraire waren 60 in aantal. Meteen hun vermelding :

BAES Lieven	HOYS Arnold
BAYARD (2)	KEITH Georges
BELL G.W.	LEEP Louis
BELROCHE Henri-Frederic	LENIOR Jacques
BENQUET F.	LOHR Pierre
BLAQUE Thomas	LOUIS Jean-Baptiste
BUCHANNAN	OSTERMAYER, J.J.
CHARNOCK R.	PARKER William
DE BAL François (2)	CHEVALIER Peter Jean
DE BROUCKERE Charles	PETERS D.
DE BROUWER J.J.	PRICHARD P.J.
DE COCK N.J.	RAY Thomas, bourgmestre
DE CONINC Joseph	RICOUR Louis Joseph
DECORMIERS	ROSELT G.T.
DE LA BASSETTE	ROSELT J.Th.
DE LA ROYERE	RUIDAN J.J.
DE MEYER Louis	SCHOTTEY Jean-Baptiste
DE NEVE Jean-Balthazar (2)	SENN
DEONNA Guillaume	SERRUYS, Jean-Baptiste-Hubert
S. Exc. le comte de RINDSMAUL	SOLVYNS Laurent
DE VETTE Jean, junior	VAN DER GHINST G.L.
FAURE J.M.	VAN ISEGHEM Andre-Jean
FLANDERIN François	VAN ISEGHEM Philippe
FOTTRELL Jean	VAN ISEGHEM Willebald, Josse
FOVEAUX Richard	VAN MOORSEL Henry
GAUSSEN Barthelemi	VAN MOORSEL Anselme
GREGOIRE Georges	VAN RAVENSTEIN Renier
HENNESY Patrice	WALSCH Olivier
HOLVOET B.J.	WIELAND Auguste
HOTS Jean-Baptiste	WILLARD Jean-Baptiste (7)

Het eerste reglement van de Litteraire Kring dateert van 1 augustus 1787, het tweede verscheen op 23 december 1790; het derde werd uitgevaardigd op 21 floreal jaar VII (10-05-1799) datum waarop de Kring gereorganiseerd werd en overgebracht naar de lokalen van het "Hôtel du Commerce" (heden O.L.V. College op de Vindictivelaan) (7).

Het vierde reglement bekwam de titel van "Réglement pour la Société Littéraire établie à Ostende le 1er mai 1787". Opnieuw werd er aan het reglement gesleuteld na de Algemene Vergadering van 12 prairial jaar XI van de Franse republiek (01-06-1804) (7).

De Litteraire Kring was de enige Oostendse vereniging die na de tweede Franse inval in 1794 niet verboden werd. De Commissarissen van de Republiek ontbonden alle verenigingen en sloegen hun goederen aan. Voor de Litteraire Kring luidde het advies; niet alleen nuttig, maar noodzakelijk. Deze beoordeling redde de Cercle Littéraire (8).

1834 werd een opmerkelijk jaar voor de Litteraire Kring. Immers toen besliste het lot over het voortbestaan van de Kring.

Op 23 januari 1834 vergaderde de Litteraire Kring opnieuw. Naar het dagorde moesten twee essentiële punten behandeld worden : met name een vernieuwing van het inwendig reglement, en het regelen van de verhuis van de Kring naar een vleugel van het Stadhuis. Een werkgroep belast met de verbouwingen van de lokalen en het opstellen van een nieuw reglement, werd opgericht (9). Zetelden in dit orgaan : Alexis TIMMERMANS, Ed. VAN DER HEYDE, Ch. DE RIDDER, J.B. YSENGRIN, Prosper MASSEZ, Bernard BEERNAERT en Felix VAN CAILLIE.

Eind januari richtte de voorlopige werkgroep samengesteld door : J.B. YSENGRIN, A. TIMMERMANS, DE TERNOODEN, I. VALCKE, DE KNUYT, P. MASSEZ, B. BEERNAERT, E. WAUTERS, Ch. DERIDDER, E. VANDERHEYDE en F. VAN CAILLIE een schrijven naar het Regentschap van Oostende. Meteen vroeg de Litteraire Kring het lokaal op het gelijkvloers van het Stadhuis te mogen inhuren. Een maximum huurprijs van 500 fr. per jaar werd vooropgesteld. Hinderlijk was het feit dat het lokaal reeds bezet was door D. DOMRY (12).

Een commissie experts, benoemd bij decreet van het Regentschap van Oostende, achtte belangrijke verbouwingen noodzakelijk. Gezien de omvang en de kostprijs van het werk vroeg de Kring de Stad deze opdracht op zich te nemen. De Cercle Littéraire zou de kosten in annuïteiten delgen, dit bovenop de jaarlijkse huurprijs van 500 fr. Hiertoe werden nieuwe statuten uitgewerkt, die door de Algemene Vergadering van 19 mei 1834 werden goedgekeurd. Meteen benoemde deze Prosper MASSEZ tot voorzitter van de Kring. Dit jaar, volgens de lidgelden, telde de Kring 97 leden. Vermeldenswaardig feit : destijds maakten 5 vertegenwoordigers van de familie SERRUYS deel uit van de Kring (12).

Tot dan vergaderde de Litteraire Kring in de Aepe-straet op nr. 1, in het "Grand Café" betrokken en uitgebaat door Pieter SALZGEBER (5 + 10). De datum waarop de Kring het "Hôtel du Commerce" op de Keizerskaai verliet en hier terug zijn intrek nam is onbekend.

Reeds op 1 mei 1834 betrok de Cercle Littéraire haar nieuwe lokalen in het stadhuis; Niets liet vermoeden dat de Kring er zou gevestigd blijven tot op 28 mei 1940 (7). Die dag, door brandbommen getroffen, ging het stadhuis volledig in de vlammen op. Meteen werd de Cercle Littéraire dakloos (11).

Het inkomen van de Kring werd in ruime mate gespendeerd aan liefdadigheidswerken, openbare feesten en familiale ontspanningsnamiddagen. Eens oktober, week de wervelende zonnige zomerdrukke voor de monotonie van de eindeloze kille donkere winteravonden. De meest mondaine Europese badplaats verviel meteen, en dit tot het volgende seizoen, in een lethargische slaap. De Oostendenaars waren terug op elkaar aangewezen. Meteen werd het lokaal van de Kring een toevluchtsoord voor de leden en hun familie. De bals van de Kring werden, tot in 1873, afwisselend in het Kursaal en in het "Hôtel des Bains", in de Kaaistraat, ingericht (17).

Een treffende beschrijving van de activiteiten van de Kring en haar leden bezorgde ons l'Echo d'Ostende op 5 juni 1887 : "...hospitière, comme pas une, elle accueille , à bras ouvert, l'étranger, qui a bientôt trouvé un ami dans chacun des membres; riche, ou du moins dans l'aisance, elle consacre une part de son argent à la bienfaisance ou à la dotation de nos fêtes publiques, et organise - qu'elle en soit bénie - dans nos longues et tristes soirées d'hiver, des fêtes charmantes....".

Vreemdelingen kregen, op introductie van een lid, toegang tot de Kring. In het seizoen kwamen er heel wat welgestelde bezoekers over de drempel.

De Kring vierde haar honderdjarig bestaan met grootse feesten. Ook een gedenkpenning kwam er bij te pas. Deze penning, ontworpen en verwezenlijkt door P. FISCH, droeg op de voorzijde het wapen van Oostende met als tekst : VILLE D'OSTENDE – SOCIÉTÉ LITTÉRAIRE. Op de keerzijde kwamen de jaartallen “1787 – 1887” met tekst CENTIÈME ANNIVERSAIRE DE LA SOCIÉTÉ voor. De gedenkpenning, met een doormeter van 50 mm, kunt U hier afgebeeld zien.

Aanvankelijk moesten de feestelijkheden van het honderdjarig bestaan van de Kring starten op zaterdag 14 mei 1887. Drie weken vertraging bij de verbouwingswerken aan het Kursaalcomplex beschikten er anders over (13). Meteen werd het zondag 5 juni 1887.

De feestelijkheden vingen aan op zondag 5 juni 1887 om 17.00 uur. Deze heuglijke gebeurtenis werd de aanleiding, bij de andere Oostendse verenigingen, om een grootse stoet op te zetten. Deze verliet omstreeks 11.00 uur het St. Jozefsplein om naar het Kursaal, dat pas sedert 1 juni terug open was, te trekken. Het parkoers startte op het St.-Jozefsplein, om door de St.-Jorisstraat, de Kapellestraat, het Wapenplein, door de Weststraat, over het Schouwburgplein en langs de Leopoldlaan het Kursaal te bereiken. 36 maatschappijen stapten op in de stoet. Het verenigingsleven in Oostende bereikte in de Belle Epoque haar topniveau.

Bij het doornemen van de lijst der deelnemers vinden wij heel wat genootschappen die de tijd trotseerden; vernoemen wij maar het Davidsfonds, het Willemsfonds, de Cercle Cœcilia en niet in het minst de oudste van al onze verenigingen de St. Sebastiaansgilde (14).

De voltallige commissie van de Litteraire Kring nam plaats, achteraan in de gloednieuwe rotonde, en ontving er de deelnemende verenigingen. Inmiddels hief de harmonie “Euterpe”, van op het podium, het Belgisch volkslied aan. Voorzitter Karel JANSSENS dankte, in beide landstalen, de deelnemende maatschappijen. Elk van hun 36 vertegenwoordigers werd met de gedenkpenning van de Cercle Littéraire bedeed.

's Avonds werd, in de feestzaal van de Kursaal, een puik festijn opgediend. Tafelhouder VAN BREUSEGHEM bediende er ruim 160 genodigden. Na een enthousiaste toast op de Koning gevolgd door een daverend Volkslied, nam voorzitter K. JANSSENS het woord.

Treffend wees de voorzitter naar de markantste gebeurtenissen en feiten, in 100 jaar, door de Kring ervaren : “Vandaag vieren wij een zeldzame gebeurtenis in het leven van een vereniging, immers onze Litteraire Kring telt heden 100 jaar” met als determinerende oorzaak : “Dans ses diverses pègrinations de locaux, elle n’a jamais quitté la Place d’Armes, et c’est là un des secrets de notre longue existence (!!!) (op 10-05-1799 verhuisde de Kring naar het “Hôtel du Commerce” op de Keizerskaai) en vervolgde : “dans l’origine, notre société avait un caractère plus littéraire qu’aujourd’hui, car, avouons-le, nous n’avons plus aujourd’hui de littéraire que le nom”. (113 jaar terug !!!).

Ietwat verder : "het ontbreekt ons aan documenten om onze geschiedenis te schrijven, de feiten bewijzen echter uiteraard dat de Litteraire Kring, op een basis van vriendschap en solidariteit, reeds honderd jaar bestaat". Voorzitter Karel JANSSENS besloot met een wens voor de toekomst : "s'ils y restent fidèles, pourront, à leur tour, fêter un second centenaire" (15).

Op zondag 12 juni 1887 werden de feestelijkheden afgerond met het optreden, voor het oosterstrand, van de harmonie "Euterpe". Hierop, als kroon op het werk, werd een machtig vuurwerk op het Klein Strand afgestoken (15).

Dat jaar spendeerde de Kring 3.000 fr. voor winterfeesten en verleende een aanzienlijke toelage voor hippische events. Minder feestelijk was het "les pauvres ne seront pas oubliés dans ces estivités et une distribution de 2.500 pains se fera par les soins de nos membres" (15).

Te oordelen naar de hoeveelheid uitgedeelde broden moest het aantal behoeftigen in Oostende behoorlijk hoog zijn. Immers, anno 1887, telde onze stad amper 22.000 inwoners. Naast hen die in stille armoede leefden, overleefden, overwegend in de visserij, talrijke families in de diepste ellende. In overbevolkte miserabele woningen, zonder hygiëne en comfort, woonden talloze vissersgezinnen armtierig. Voor hen, meestal kroostrijke gezinnen, beperkte de woonruimte zich tot 2 woonkamers. Met deze enkele karige vierkante meters moesten deze families het stellen. Hun lot ? Een uitzichtloos leven vol ontberingen.

Anno 1887 onderging België een zware economische crisis. In de provincie Henegouwen, bij de aankondiging van een salaris vermindering, riep de socialistische partij de arbeiders op tot een algemene staking (15).

Aanvang augustus 1887 fungeerde dit, in Oostende, als stakingssignaal voor de verbitterde en karig betaalde vissers. Spoedig veroorzaakte de vissersstaking een algemene stilstand van alle nijverheidstakken in stad. Met de dag steeg de vastberadenheid bij de stakers en werden de eisen almaar harder. Bij de gegoede burgers heerste een paniekstemming. Zowel bij de reders als bij de gevestigde burgerij, verwekte de staking, naast een gevoel van onzekerheid ook nog diepe zorgen. Voor de overheid was de grens van het toelaatbare bereikt. Nu werd de Rijkswacht opgeëist. Meteen waren, einde augustus, alle risico factoren aanwezig.

Op 24 augustus, op de voet gevolgd door een woelige vissersbevolking, trokken vastberaden stakers naar het eerste handelsdok. Rechtover de ijskelder van August HAMMAN gingen zij aan boord van daar gemeerde vissersboten. Meteen ontplooidde de Rijkswacht zich, in twee rangen, en dit over de volle lengte van de kade. Bij dit manoeuvre werden de ingescheepte stakers van de menigte afgezonderd.

Toen beval de Rijkswacht de stakers de vissersboten te verlaten. Razend reageerden de opstandige vissers door het over boord werpen van visvangst en uitrusting. Voor de ordediensten was dit net teveel. Toen klonk het bevel "Vuur". Meteen knetterde een salvo geweerschoten. De Oostendse vissersopstand eindigde in een bloedbad. Twee vissers verloren hierbij het leven. "Brood alleen volstaat niet !!!" (16).

Onder het voorzitterschap van Julien DUCLOS, in 1888, wijzigde de Kring haar reglement voor de zesde maal. Voortaan gold als standregel dat de Kring alleen bij eenparigheid van stemmen kon ontbonden worden. De maandelijkse bijdrage werd op 1,50 fr. gebracht. Voor de staatsambtenaren gold een prijskaartje van 2 fr. Hetzelfde reglement bepaalde verder dat de bezoekers gelijktijdig maar één boek of krant mochten lezen. Kranten met meerdere bladzijden moesten zelfs per blad deelsgewijze gelezen worden (17).

In het winterseizoen 1886-887 nodigde de Litteraire Kring de Tournee Achard uit voor een reeks van 6 vertoningen in de Schouwburg van de Weststraat. Bij de eerste opvoering werd het meesterwerk van Alexandre DUMAS "Francillon" opgevoerd. Op 16 april werd "l'Aventurier" opgevoerd door COQUELIN l'ainé. Hetzelfde jaar, op 14 november, trad REICHENBERG op in "Le Monde ou l'on s'ennuie". Op 6 januari 1896 mocht het Oostendse publiek COQUELIN cadet toejuichen in "Mademoiselle de la Seiglière" (17).

De eerste statuten van de Société Littéraire verwijzen naar de 13de mei 1787 als oprichtingsdatum van de Kring (18). In amper 152 jaar (1787-1939) wijzigde de Litteraire Kring haar statuten tot 16 maal toe. 1893 werd een recordjaar, immers dit jaar werden de statuten tot tweemaal toe herwerkt (18).

Het reglement van 1939 stelde geen beperkingen naar het leden aantal. Wel voorzag deze dat de Kring minstens zes leden moest tellen.

De Algemene Vergadering kreeg de jaarlijkse opdracht het bedrag van het lidgeld te bepalen. De bijdrage mocht echter in geen geval de 1.000 fr. overschrijven (20).

Met de ramp van 28 mei 1940 werd de Litteraire Kring dakloos. In het bezette Oostende bestond een schrijnend tekort aan huisvesting. Klaarblijkelijk kreeg de Kring het probleem onder de knie, want reeds in 1941 betrok de vereniging het gelijkvloers van het pand gevestigd in de Leopoldlaan op nr. 1. Dit gebouw hoorde toe aan de weduwe van dokter KOCKENPOO.

Vanaf 1942 was de Kring terug telefonisch bereikbaar op het nummer 722.31 (22).

In 1946 verliet de "Litteraire" deze vestiging, daar de eigenares het pand verkocht had. Destijds werd hier op deze plaats een appartementsgebouw opgetrokken.

Black-out tot in 1954. Dit jaar, bij het verschijnen van de telefoongids, stond te lezen : tel. 728.49 "Société Littéraire. Résidence Beau Site" (23).

Gedurende enkele jaren werden de vergaderingen ten huize van mevrouw Ch. VAN CUTSEM, in de Karel Janssenslaan nr. 17 gehouden. Toentertijd gingen de ontspannings- en whistnamiddagen door in het hotel "Daniëlle". Enkele jaren later verhuisde het gezelschap naar het hotel "Ter Streep" (24).

In 1987 bestond de Société Littéraire 200 jaar !!! Dit uniek feit ontsnapte bijna volledig aan de aandacht van de lokale pers. Met uitzondering van een kort artikel verschenen in het Franstalig weekblad "Le Courrier du Littoral" van 15 mei 1987, repte de lokale pers met geen woord over het gebeuren. De journalist beëindigde zijn berichtgeving als volgt : "Elle se réunit aujourd'hui, sous la présidence de Madame VAN CUTSEM, dans la maison qu'occupe Madame Henri SERRUYS. Deux siècles d'histoire y survivent dans le calme des souvenirs" (25).

Bronnen

1. E.O. 19 – 08-05-1937.
 - 1a. VANTOMME R. deel 1, pag. 21 (2)
2. La vie de la loge "les trois niveau" établie à l'orient d'Ostende depuis 1784. Raoul VANTOMME, deel 1, pag. 31.
"1769-1797: de 18de eeuwse bloeiperiode van Oostende" door Daniël FARASYN
3. U.B.G. Hs. 3385, 1517.
"1769-1794". Daniël FARASYN.

4. U.B.G. 200 en 201.
1769-1794. Daniël FARASYN.
5. 1793. Cafehuis SALZGEBER. 30-03-1793. Zie "Dag-Journaal"; door J.I. BALBAERT, p. 8.
1798. Fr. Volkstelling. Pierre SALZGEBER, 29 j., cafétier, celib. 1066, Scerminkel-straet.
1830. Conseil de Régence 13-10-1830. 1 rue du Singe. Pierre SALZGEBER.
1837. FA 1988, 11-12-1837. Openbare verkoop in "Het Groot-Caffe-huys" in de Aepe-straet, 1 bewoond door Sieur THOMAS, genoemd Constant SALZGEBER.
1840 < < 1865. Porseleinkaart (Ostendiana IV, 1982, p. 150). Hotel du Grand Café tenu par C. SALZGEBER.
6. Grooten Brughschen Comptoir Almanach 1787. De Wet der Stad en Port van Oostende, p. 219.
7. E.O. 19 – 08-05-19937. Société Littéraire d'Ostende 1903 (jaarboek). Souhais sincères à MM. les membres. Les garçons.
8. E.O. 19 – 08-05-1937.
Le drame Révolutionnaire et Napoléonien à Ostende. G. SOYER. 28-04-1796 p. 143.
9. Société Littéraire d'Ostende, 1903 (Imp. Cent. A. BOUCHERY) à MM. les membres. Les garçons.
10. F.A. 1988, 11-12-1837. Openbare verkoop in "Het Groot-Caffe-huys" in de Aepestraet, 1 bewoond door Sieur THOMAS, genoemd Constant SALZGEBER.
Guide pour la Ville d'Ostende ou adresses, 1837, T. VERMEIRSCH. Cafés-restaurants-estaminets p. 10 en 11, Grand Café, P. THOMAS, rue du Singe nr. 1.
11. Duinengalm 26, 28-06-1940. Lijst der huizen die door luchtbombardementen vernield of beschadigd werden tussen 15 en 29 mei 1940.
12. E.O. 19, 08-05-1937.
13. E.O. 46, 11-06-1887 en E.O. 45, 05-06-1887.
14. E.O. 45, 05-06-1887.
15. E.O. 46, 11-06-1887.
A.C. Stracké 1887, p. 65 en 122.
16. Ostende et le Littoral Belge 1930-1931. L'Histoire d'Ostende. Carlos LOONTIENS, p. 84.
Charles WILDT "Ostende le 24 août 1887 ou la révolution des pecheurs ostendais". Peinture à l'huile. M.S.K., Oostende
James ENSOR "De Gendarmen", 1892, olieverf op hout. Oostende M.S.K.
17. ZW 17, 24-04-1937.
18. Soc. Litt., Statuts 1939. Titre 1, Dénomination, siège, durée, objet, p. 6.
19. Soc. Litt., Statuts 1939. Titre 2, art. 6.
20. Soc. Litt., Statuts 1939. Titre 2, art. 10.
21. Soc. Litt., Statuts 1939. Titre 5, art. 22.
22. Tel. Gids 1942, p. 378. Soc. Litt., tel. : 722.31.
23. Tel. Gids 1954, p. 476. Soc. Litt., tel. : 728.49.
24. Dhr. August VAN ISEGHEM.
25. Courrier du Littoral 20, 15-05-1987.

INDEX 1999

Traditiegetrouw publiceert "De Plate" voor de geïnteresseerde lezers een inhoudstafel & indices op het voorbije jaar.

U kunt ze bestellen door 150 fr. te storten op rekening 751-9109554-54 van De Plate - H. Serruyslaan 78/19 – Oostende met de vermelding "Index 1999).

Index 1999 verschijnt in de loop van de maand april.

PLECHTIGE INHULDING

VAN DEN HEER

LEOPOLD PASSCHYN

ALS HOOFDMAN

EN DEN HEER

STEPHANUS KESTELOOT

ALS DEKEN

DER MAATSCHAPPIJ BOLDERS

EENDRACHT EN VREDE

GEVESTIGD TER FSTAMINET DE GOUDEN LEEUW, TE MARIAKERKE,

Zondag 24 Juni 1877.

MAATGEZANG

Stemme : DE BRABANCONNE.

1.

Het hart vol vreugd en de stemmen nu verheven,
Op dezen dag, zoo luisterlijk, zoo schoen!
Sa! Broeders al, laat toonen dat wij leven,
En reiken wij nu uit de Guldenkroon,
Aan den Hoofdman, voor ons slechts uitgelezen,
Om zijnen moed, waarmee Hij 't Bolderschaar
Vool jaren reeds zijn liefde heeft bewezen. } BIS.
Lieve Hoofdman, zoo roepen wij te gear.

2.

Waar zag men ooit een Hoofdman fierder pronken,
Dan in den bond door 't Bolderskorps gesmeed!
LEOPOLD PASSCHYN, als opperhoofd geschonken,
Verheft den roem die gansch het dorp ons weet!
De Deken, door zijn gedurig zorgen,
Zal klimmen tot den top van fieren gloor,
Zal waakzaam zijn, dit stemmen wij, als borgen, } BIS.
Dat ons gespan zooit van zijn roem verloor!

3.

Wij viere dan, blijgeestig, met genoegten,
Het schoone feest, 't welk ons verblijdt van geest,
Ja Hoofdman, ja Deken, wilt u voegen,
In zoete vreugd: wij roepen om ter meest:
Veel jaren nog ons Hoofdman nu behouden,
Ous Deken, te zien met gulle vreugd,
Dit is de zucht, 't gedrang, 't welk ons doet } BIS.
Een fier geluk, een peerel van een deugd.

4.

Lieve PASSCHYN en leve KESTELOOT 't samen,
Tot heil en vreugd van onze Bolderschaar,
En ware 't toch dat wij ook eens vernamen,
De warme zon van 't gulden-Jubelaar!
Daarom, Broeders, laat uwe vreugde woeler,
Erzingt, en klinkt, het is ons harten lust,
Dat wij verblijd 't genoegten doen gevoelen } BIS.
Van 't Bolderskoor dat in 'de liejde rust.

5.

Sa, laat ons nu den beker schuimend zwaaien;
Het gerstennat beprikkeld ons gemoed.
Geen wind of storm doet onze vreugd verwaaien,
Wij zingen luid, de zang doet 't harte goed!
Sa, drinken wij, ter eer van beide mannen,
Zoo ijvervol, vervuld met Boldersvier,
En steunen wij het lukker hunner plannen, } BIS.
Het glas omhoog, gedron en 't vlaamsche bier.

Ossende, druk. J. Cazaex